

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۱۲/۰۷

سید عبید الله نادر

قلمروی اسلام از نگاه اندیشمندان غربی (9)

افریقای شمالی بخش پنجم

نبی زیان
در الجزایر
از 633 تا 796 هجری
مطابق 1235 تا 1373

بنی زیان در الجزایر بنیابت از الموحدین حکومت داشتند و مثل مجاورین خود بنی حفص از کاسته شدن قدرت مخدومین خویش استفاده نموده خود را مستقل کردند. پای تحت ایشان در شهر تلمسان قرار داشت و دولت شان در سال 796 هجری 1393 میلادی بدست امرای مرینی مراکش انقراض یافت.

یغمر سن بن زیان سال 633 هجری مطابق 1235 میلادی
عثمان الاول سال 681 هجری مطابق 1282 میلادی
ابو زیان الاول سال 703 هجری مطابق 1303 میلادی
ابوحمو موسی سال 707 هجری مطابق 1307 میلادی
ابو تاشفین عبدالرحمن الاول سال 718 هجری مطابق 1318 میلادی
ابوسعید عثمان الثانی و ابو ثابت الزایم سال 749 هجری مطابق 1348 میلادی
ابو حمو موسی الثانی سال 753 هجری مطابق 1352 میلادی
ابو تاشفین عبدالرحمن الثانی سال 788 مطابق 1386 میلادی
ابو زیان الثانی سال 796 هجری مطابق 1393 میلادی
انقراض این سلسله بدست امرای مرینی مراکش صورت گرفت.

از قرن شانزدهم میلادی تا قرن حاضر ولایات الجزایر و تونس و طرابلس کم و بیش اسما تحت تبعیت سلاطین عثمانی بوده ضمیمه شدن آنها بممالک عثمانی توسط دزدان بحری بربر صورت گرفته است. قبل از آمدن بربر لشکریان اسپانیایی بسرداری دون پدرو ناوارو در ساحل افریقا بنادر الجزایر (بوژی) و وهران (اران) و طرابلس را بتصرف خویش آورده بودند. در سال 915 هجری مطابق 1509 میلادی اروج بربروسه از مردم حادثه جوی لسبی جزیره جویا را که در مقابل طرابلس قرار دارد متصرف شد و برضد اسپانیایی ها بعملیات جنگی مشغول گردید.

جیجل را در سال 920 هجری مطابق 1514 میلادی و الجزایر را در سال 922 هجری مطابق 1516 میلادی و تونس و تلمسان را در سال 923 هجری مطابق 1517 از کف امرای مرینی بیرون آورد و در سال 925 هجری مطابق 1019 میلادی برادرش خیرالدین بارباروسا از طرف سلطان عثمانی بمقام بیگلربیگی یعنی حکومت کل الجزایر انتخاب گردید و از شمال افریقا فقط قلعه پی نن در الجزایر تا سال 927 هجری مطابق 1030 میلادی و شهر وهران تا سال 1121 هجری مطابق 1706 میلادی در دست اسپانیاییها باقی ماند.

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلینکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولی

در سال 941 هجری مطابق 1534 میلادی خیرالدین تونس را از تصرف امرای بنی حفص خارج ساخت ولی امپراتور شارل پنجم سال بعد آنجا را مجدداً مسخر کرد و این شهر را تا سال 971 هجری مطابق 1568 میلادی راهزنان الجزایر نتوانستند بتصرف خود بیاورند ، شهر فوق را یک بار هم در سال 981 هجری مطابق 1573 میلادی دن ژوان اطرایشی گرفت .

ولی عاقبت در تاریخ 982 هجری 1573 میلادی الوجعلی انجا را ضمیمه ولایات سلطان عثمانی وطرابلس راهم در تاریخ 959 هجری 1551 میلادی راهزن دیگری باسم ترغود از تصرف امرای سن ژان که پس از بیرون شدن از جزیره ردمس باین نقطه آمده بودند خارج نمود و انران ضمیمه متصرفات باب عالی کرد .
باین ترتیب میبینیم که سه ولات الجزایر و تونس وطرابلس بترتیب در سنوات 925 هجری مطابق 1519 میلادی و 976 هجری مطابق 1568 میلادی و 958 هجری مطابق 1551 میلادی تحت حکومت سلاطین عثمانی قرار گرفته است .

حکومت الجزایر در ابتدا باحکامی بود که بالقب پاشا از جانب باب عالی میامدند و بیست و شش پاشا تا سال 1082 هجری مطابق 1671 میلادی باین مقام رسیدند ولی دراین تاریخ اخیر فرمانده لشکریان ینی چری که لقب دای داشت پاشای حاکم الجزایر را تحت الشعاع خود قرارداد و نفوذ پاشایان رو بنقضان رفت بطوریکه در سال 1122 هجری مطابق 1170 میلادی مقام پاشایی حذف شد و دای صاحب اختیار مستقل حکومت گردید و این حال تا سال 1246 هجری مطابق 1830 میلادی که الجزایر بدست فرانسویان افتاد باقی ماند .

تونس را هم روسای لشگری باعنوان دای از جانب باب عالی تا سال 1117 هجری مطابق 1705 میلادی اداره میکردند ولی دراین تاریخ سربازان رئیس خود را بعنوان بیک بحکومت برداشتند

و یکی از این بیکها بسطنت نیز رسید وان ولایت را هم فرانسویان در سال 1299 هجری مطابق 1881 میلادی تحت تبعیت خود درآوردند .طرابلس هنوز تحت حکومت سلطان عثمانی است و یکنفر پاشا آنجا را اداره میکند .
مراکش تنها مملکتی است از ممالک شمال افریقا که هنوز بدست عیسویان نیفتاده است با این حال بعضی از قلاع ساحلی انرا اسپانیا تصرف داشته و هنوز سنبه از انجمله در تصرف آن دولت است .و انگلیس نیز بندر طنجه را مالک است ولی چندان در ضبط ان مراقبت بخرج نمیدهد .